

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ПРИЈЕДОР
ГРАДОНАЧЕЛНИК
ГРАДСКА УПРАВА
П Р И Ј Е Д О Р

REPUBLIKA SRPSKA
GRAD PRIJEDOR
GRADONAČELNIK
GRADSKA UPRAVA
P R I J E D O R

---

79 101 Приједор, Трг ослобођења 1, Тел.+387 52 245 100, 245 101, факс.+387 52 245 104, E-mail: gradonacelnik@prijedorgrad.org, www.prijedorgrad.org

**ИНФОРМАЦИЈА О РАДУ КУЛТУРНО – УМЈЕТНИЧКИХ ДРУШТАВА И УДРУЖЕЊА
ИЗ ОБЛАСТИ АМАТЕРИЗМА У КУЛТУРИ ЗА 2023. ГОДИНУ**

Приједор, април 2023. године

УВОД

У Приједору, граду богатог културног наслијеђа, регистровано је 15 културно-уметничких друштава и осам удружења грађана који су посвећени промоцији аматеризма у култури. Ова друштва, која обухватају разноврсне области умјетности попут хорске, музичке и луткарске умјетности, очувању традиције представљају срце културног идентитета нашег града. Захваљујући стратешком приступу локалне управе који укључује суфинансирање њихових програмско-пројектних активности, Приједор континуирано потврђује своју посвећеност очувању и развоју аматерске културе.

Надаље, према броју културно-уметничких друштава и удружења, броју чланова те износима додијељених средстава, наш град остаје међу високо ранжираним заједницама унутар Републике Српске у овој области. Ове године, након Јавног позива, Градоначелник је одлуком број 02-40-290/23 одобрио износ од 119.500 КМ за подршку десет друштава и осам удружења, укључујући и Градски хор. Ова финансијска ињекција омогућила је даљи развој и реализацију богатих културних програма који доприносе како локалној тако и националној култури.

Важно је напоменути да Град Приједор, путем Одјељења за културу, међународну сарадњу, спорт и невладине организације, одржава сталну комуникацију са овим удружењима. То омогућава ефикасан надзор над њиховим програмима и активностима, а такође пружа увид у изазове са којима се ове организације суочавају. Овај проактиван приступ не само да помаже у рјешавању проблема, већ и подстиче даљи развој аматерске уметничке сцене у Приједору.

Удружења из области аматеризма у култури су чувари културне баштине и традиција народа који живе на нашем подручју. Кроз свој рад не само да чувају, већ и промовишу ове вриједности, развијајући дух мултикултуралности и мултиетничности. Посјете и гостовања ових друштава/удружења другим срединама имају кључну улогу у побољшању позитивне перцепције Приједора као града који његује богату и разнолику културно-умјетничку традицију. Ова активност потврђује нашу отвореност и интересовање за упознавање и разумијевање различитих култура.

Рад наших културно-умјетничких друштава има многобројне ефекте, али је од изузетне важности њихов допринос у развоју дјече и омладине. Учествовањем у овим друштвима, млади добијају прилику да се развијају у социјализоване и културно освјешћене личности, спремне да активно доприносе друштвено одговорним и корисним активностима. У данашњем свијету, гдје модерне технологије и коришћење интернета и друштвених мрежа доминирају свакодневницом, посебно је важно нагласити напоре културних ентузијаста да младима укажу на значај правих међуљудских интеракција и друштвене осјетљивости које се могу развијати кроз учешће у оваквим друштвима/удружењима.

Овим путем, наша културно-уметничка друштва не само да обогаћују културни живот наше заједнице, већ активно доприносе формирању једне освјешћене, мултикултуралне и толерантне генерације, спремне да препозна и цијени културну разноликост и значај заједништва.

Немали значај у културном животу наших заједница имају културно-уметничка друштва, која често представљају једини облик организованог културног изражавања доступан у сеоским подручјима. Ова друштва омогућавају људима, који се културом не баве професионално, да изразе своје умјетничке способности и развијају своје стваралачке потенцијале. Аматеризам у култури пружа прилику свакоме да учествује, развија и дијели своје умјетности са заједницом, чиме се обогаћује културни живот и очување локалне традиције.

Информација о раду ових друштава заснива се на годишњим извјештајима, посјетама који су омогућили Одјељењу за културу, међународну сарадњу, спорт и невладине организације да одржава сталну комуникацију са носиоцима активности у области културног аматеризма. Ови подаци омогућили су нам да створимо цјеловиту слику о дјеловању и доприносу друштава/ удружења у протеклој години.

Закључци Комисије за мониторинг културно-умјетничких друштава и удружења, који су сажето представљени у овој Информацији, одражавају резултате и напредак у овој области током 2023. године. Ови резултати нису само показатељ тренутног стања, већ и темељ за даље планирање и унапређење активности у области културе, са посебним освртом на очување и промоцију културне разноликости и баштине.

1. ДРУШТВА И УДРУЖЕЊА ОБУХВАЋЕНА ПРОГРАМОМ СУФИНАНСИРАЊА ОД СТРАНЕ ГРАДА

На Јавни позив удружењима из области аматеризма у култури за расподјелу средстава из Буџета Града Приједор у 2023. години за суфинансирање програмско пројектних активности пријавило се укупно 18 удружења. Пријављена удружења су доставила потпуну документацију како је и наведено у Јавном позиву.

ЛИСТА ОДОБРЕНИХ СРЕДСТАВА СУФИНАНСИРАЊА УДРУЖЕЊИМА ИЗ ОБЛАСТИ АМАТЕРИЗМА У КУЛТУРИ ЗА ПРОГРАМСКО – ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У 2023. ГОДИНИ

РБ.	НАЗИВ КУД-а/ УДРУЖЕЊА	БОДОВАЊЕ	ИЗНОС ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА
1.	СКУД „Др Младен Стојановић“	73	20.000,00 КМ
2.	КУД „Козара“ Приједор	68	15.000,00 КМ
3.	КУД „Милан Егић“ Брезичани	66	12.000,00 КМ
4.	Удружење за очување традиције Приједор	63	10.000,00 КМ
5.	УГ Милош Зец и Оркестар хармоника „Небеска слава“	63	10.000,00 КМ
6.	Удружење „Градски хор“ Приједор	63	10.000,00 КМ
7.	КУД „Осман Џафић“ Пухарска	62	10.000,00 КМ
8.	Удружење „Жене у умјетности“ Приједор	57	6.000,00 КМ

9.	КУД „Омарска“ Омарска	53	5.000,00 КМ
10.	КУД „Душан Пантелић“ Буснови	51	4.000,00 КМ
11.	СПД „Вила“ Приједор	50	4.000,00 КМ
12.	КУД „Козара Доња Љубија	45	2.250,00 КМ
13.	КУД „Козара“ Козарац	42	2.250,00 КМ
14.	КУД „Бројаница“ Петрово	42	2.250,00 КМ
15.	КУД „Шареница“ Доња Драготиња	42	2.250,00 КМ
16.	УЛУП Приједор	39	2.000,00 КМ
17.	Завичајно друштво „Патрија“ Јеловац	35	1.500,00 КМ
18.	Удружење Босански културни центар у Приједору	27	1.000,00 КМ
УКУПНО:			119.500,00 КМ

Буџетом Града Приједор из 2023. године одобрена средства за суфинансирање удружења из области аматеризма у култури износе 120.000 КМ. Износ од 500 КМ са наведене ставке је исплаћен удружењу за организацију капања у Љубији, тако да је извршена расподјела на износ од 119.000 КМ. Важно је истаћи да је Одлуком Градоначелника подржан рад КУД „Санчани“ из Санчана који је реструктурирањем управљачких органа закаснио са пријавом на Јавни позив.

1) СКУД "ДР МЛАДЕН СТОЈАНОВИЋ" ПРИЈЕДОР

Српско културно-умјетничко друштво "Др Младен Стојановић", најстарије друштво у нашем граду, и у 2023. години наставило је са реализацијом својих програмских активности у складу са унапријед зацртаним плановима. Друштво броји око 400 чланова распоређених у осам секција, који су током године одржали укупно 42 наступа, од чега је осам изведено ван граница наше земље. Друштво је организовало низ својих манифестација, укључујући Међународну смотру дјечијег фолклора "Разиграна младост", Међународну смотру народног стваралаштва "Дани Младена", Завршни концерт, Годишњи концерт и Концерт тамбурашког оркестра. Као дио програма "Приједорско љето 2023", СКУД "Др Младен Стојановић" учествовао је са два програмско садржаја. Друштво тежи обнови рада хора, најстарије секције, бар у камерне сврхе, те је формирало женску вокалну групу која изводи изворне, народне, староградске, српске, руске пјесме и друге. Захваљујући донацијама, прошле године су реновирани / освјежили дио просторија друштва.

2) КУД "КОЗАРА" ЧИРКИН ПОЉЕ, ПРИЈЕДОР

Културно-умјетничко друштво "Козара" из Чиркин Поља броји око 150 активних чланова који дјелују у седам секција. Током ове године, друштво је успјешно реализовало 17 наступа. Организовали су два фестивала фолклора: Међународни фестивал фолклора "Козара и пријатељи" и Дјечији фестивал фолклора "Мало коло". Током године настављена је сарадња с ансамблима и културно-умјетничким друштвима из Србије, Хрватске, Словеније, Румуније и Црне Горе. Друштво, које постоји од 1974. године, посебно је поносно на своју женску пјевачку групу и ветеране фолклора. Један мањи дио чланства се одвојио и формирао ново удружење под називом ЕД „Српски соколови“, што није утицало на редован даљи рад друштва.

3) КУД "МИЛАН ЕГИЋ" БРЕЗИЧАНИ

Културно-умјетничко друштво "Милан Егић" броји 150 активних чланова, који своје активности проводе кроз четири секције. Друштво је организовало годишњи концерт, тродневну манифестацију "Светковање о Огњеној Марији" која обухвата: "Вече тамбурице Новака Савановића", "Вече фолклора" и народни збор код цркве у Брезичанима. Такођер, у сарадњи са Удружењем за очување традиције, организовали су Меморијални концерт "Рајко Десница – Чедо" у знак сјећања на Рајка Десницу, Савана Руњу и Николу Шаркијевића. Друштво је реализовало укупно 32 наступа у претходној години. Након што је лидерство друштва помлађено 2021. године, друштво је успјешно наставило рад уз подршку старијих и дугогодишњих чланова овог КУД-а из Брезичана.

4) УДРУЖЕЊЕ ЗА ОЧУВАЊЕ ТРАДИЦИЈЕ ПРИЈЕДОР

Удружење је током извјештајне године реализовало 72 наступа и броји преко 350 чланова. Реализовало је низ својих манифестација: Меморијални концерт "Саван Руњо", Осмомартовски концерт, Промоцију књиге "Са Јесењиним у срцу", промоцију књиге "Козарачки књижевни разговорник" аутора Ранка Прерадовића, Међународни фестивал фолклора "Козарско коло", Љетну школу народних игара, концерт "Удружење са пријатељима" у оквиру Приједорског љета, Никољданску смотру односно Годишњи концерт. Удружење функционише на основу комплексне организационе структуре, што га чини специфичним удружењем, односно исто није типично културно-умјетничко друштво. Удружење има истраживачки одсјек, традиционално-умјетничку школу, извођачко-умјетнички одсјек, одсјек издавачке дјелатности и (нови) одсјек интернационалне традиције. Унутар Удружења дјелује пет секција у оквиру фолклорног ансамбла, одјељење старих заната распоређено у пет посебних секција које се баве очувањем старих заната. Удружење има оркестар који изводи изворну, народну, староградску, забавну и међународну музику и Народни оркестар "Душан Радетић". Активне су мушка и женска пјевачка група, седам вокалних солиста, Музичко поетски театар са 30 чланова, Дјечији хор "Вилењак" и Женски камерни хор "А Виста". Током 2023. године, гостовали су широм Босне и Херцеговине и регије, укључујући Аустрију, Словенију, Хрватску, Црну Гору, Србију, Сјеверну Македонију и Турску. Удружење полаже велики значај на обуке и едукације, редовно посјећујући семинаре организоване за области којима се баве. Суфинансирање од Града Приједора у износу од 10.000 КМ искористили су за покривање путних трошкова. Удружење наставља с развојем својих секција и промоцијом културног наслеђа

кроз различите умјетничке и едукативне активности, чиме доприноси очувању и унапређењу традиционалних вриједности наше заједнице.

5) УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА МИЛОШ ЗЕЦ И ОРКЕСТАР ХАРМОНИКА "НЕБЕСКА СЛАВА"

Основано 2019. године, Удружење грађана под диригентском палицом Милоша Зеца, професора хармонике у Музичкој школи "Саво Балабан" у Приједору, окупља 24 млада хармоникаша. Тијekom извјештајне године, Оркестар је извео четири значајна наступа: гостовање на БН телевизији у склопу снимања Божићног програма, наступ на Годишњем концерту током манифестације "Приједорско љето 2023", перформанс у оквиру обиљежавања 25 година "Сусрета младих Републике Српске", те наступ на свечаној академији поводом 70 година постојања и рада Позоришта Приједор. Удружење је такође снимило професионални спот као новогодишњу поклон честитку свим грађанима Приједора, који је премијерно приказан 31.12.2023. Током протекле године, Градска Управа је ријешила проблем просторија за рад удружења додијеливши им на коришћење простор у новосаграђеном дијелу Ватрогасног дома.

6) УДРУЖЕЊЕ "ГРАДСКИ ХОР" ПРИЈЕДОР

Градски хор Приједор, након само неколико година од оснивања, привремено је обуставио свој рад у 2023. години. Према ријечима предсједника Удружења, главни разлози за обуставу рада су недостатак и незаинтересованост чланова хора. /Одлазак средњошколаца на образовање ван Приједора)

7) КУД "ОСМАН ЏАФИЋ" ПУХАРСКА

Културно-умјетничко друштво "Осман Џафић" бројало је у 2023. години 130 активних чланова распоређених у четири секције. Укупан број реализованих наступа износио је 23. Четири члана из хорске секције за младе издвојена су за учешће на такмичењу извођача севдалинки у Сиску, гдје су освојили друго и треће мјесто међу 23 учесника. Друштво се већ дуже време суочава с великим проблемом неадекватних услова у Друштвеном дому гдје просторије прокишњавају, нема гријања, што узрокује велику влажност, отежава пробе и наступе, те очување народних ношњи и костима.

8) УДРУЖЕЊЕ "ЖЕНЕ У УМЈЕТНОСТИ" ПРИЈЕДОР

Током извјештајне године, Удружење "Жене у умјетности" бројало је до 20 сталних чланица чији се ангажман мијењао овисно о врсти програма и активности које су проводиле. У протеклој години, Удружење је успјешно реализовало 17 различитих програма који су обухватили луткарске радионице, анимације, перформансе, приче и инсталације. Као умјетничко удружење, на културну сцену Града Приједора донијеле су савремене умјетничке изразе и иновативне умјетничке форме. Редовито су учествовале у традиционалним манифестацијама "Приједорско љето културе" и "Приједорска зима". Извјештај Удружења истиче успјешну реализацију планираних активности, иако чланице наглашавају да још увијек нису успјеле остварити жељену сарадњу са школама како би укључиле већи број ђака у ваннаставне активности.

9) КУД "ОМАРСКА" ОМАРСКА

Културно-умјетничко друштво "Омарска" из Омарске било је активно у три секције: фолклорној, музичкој и пјевачкој током 2023. године, као и претходних година. Друштво окупља око 180 чланова, који су учествовали у реализацији 25 наступа у приједорској регији, широм Републике Српске као и Србији и Бугарској. Друштво је успјешно организовало више манифестација: Смотру дјечијег фолклора, која је окупила културно-умјетничка друштва из Приједора и гостујућа друштва; тродневну манифестацију „Видовдански дани“; те Новогодишњи концерт. У разговору наглашавају важност изградње љетне позорнице код Дома културе у Омарској, која би служила не само раду Друштва већ и свим другим корисницима.

10) КУД "ДУШАН ПАНТЕЛИЋ" БУСНОВИ

Културно-умјетничко друштво "Душан Пантелић" у својих шест година постојања успјело је окупити чланове различитих добних скупина у три секције: фолклорну, мушку и женску пјевачку секцију. У протеклој години бројали су око 70 чланова. Друштво је организовало три властите манифестације: "Петровдански сабор", годишњи концерт под називом "Прели прело, мило до милога" и Новогодишњи концерт. На позиве других друштава с подручја града и шире, остварили су 16 наступа.

11) СПД "ВИЛА

Српско пјевачко друштво "Вила", основано још 1885. године, представља једно од најстаријих друштава у Републици Српској и Босни и Херцеговини. Током извјештајне године, хор је бројао 15 чланова. Према изјавама предсједника друштва, смањена је заинтересованост чланства, те недостак хороваоје, што је утицало на смањену активности друштва у 2023. години. Упркос овим изазовима, поједини чланови су наставили учествовати у црквеним празницима и свечаностима не дозволивши гашење удружења. Предсједник друштва је крајем извјештајне године осмислио препород овог удружења и предузео конкретне кораке у проналаску новог хороваоје и омасовљавања чланства.

12) КУД "КОЗАРА" ДОЊА ЉУБИЈА

Културно-умјетничко друштво "Козара" представља једини облик културног живота у Доњој Љубији. Упркос напорима руководства, друштво се суочава с проблемом одлива становништва и незаинтересованости за рад у друштва. У 2023. години, као и години прије, друштво је остварило само један наступ током властите традиционалне манифестације "Чаршијске ноћи" у оквиру "Приједорског љета" 2023. године. Крајем прошле године руководство друштва донијело је одлуку о престанку рада.

13) КУД "КОЗАРА" КОЗАРАЦ

Културно-умјетничко друштво "Козара" из Козарца организовало је и одржало своју традиционалну манифестацију - XII Смотру фолклора која је окупила велики број културно-умјетничких друштава из Федерације БиХ, у склопу "Приједорског љета 2023". Друштво је прошле године бројало стотињак

чланова организованих у три фолклорне групе и народни оркестар. Укупно је реализовано 14 наступа, од којих су четири реализована у иностранству.

14) КУД "БРОЈАНИЦА" ПЕТРОВО

Друштво "Бројаница" као најмлађе основано друштво успјело је у мање од три године окупити бројно чланство (90 чланова) подијељено у три секције: фолклорну, ветеране, духовну пјевачку групу, те секцију жена која се бави израдом рукотворина. У току извјештајне године остварили су 19 наступа, укључујући и организацију властитих манифестација: Годишњи концерт, концерт уочи Петровдана и концерт за Света Петку. Женска секција кућне радиности, која се бави израдом поклона, сувенира, разних декорација и предмета, освојила је (по други пут) прво мјесто на манифестацији "Златне руке Поткозарја" 2023. године.

15) КУД "ШАРЕНИЦА" ДОЊА ДРАГОТИЊА

Ово друштво, које је једно од млађих друштава (настало из секције КУД "Милан Егић" Брезичани), током 2023. године остварило је импресивних 33 наступа на подручју града, Бања Луке и у иностранству. Друштво је организовало неколико својих манифестација: академију поводом Светог Саве, Предваскршњи концерт, Годишњи концерт и фестивал "Сачувајмо нашу традицију". Током прошле године забиљежен је знатан пораст броја чланова – од 102 члана у јануару 2023. године до 223 члана у децембру исте године. У склопу фолклорног ансамбла, Друштво располаже са пет група, као и једном пјевачком групом која изводи изворне, духовне и етно пјесме.

16) УДРУЖЕЊЕ ЛИКОВНИХ УМЈЕТНИКА ПРИЈЕДОР

У току извјештајне године, Удружење ликовних умјетника организовало је и одржало осам ликовних изложби те једну ликовну колонију. Удружење је заједно са Удружењем Програм Приједор из Трента и Градом Приједором реализовало пројект "Приједор – град мурала", који је прошле године организован десети пут. Удружење броји око 30 академских сликара, који су као појединци учествовали на бројним изложбама, семинарима и ликовним колонијама. Након што је прије три године Град Приједор додијелио Удружењу просторије Ватрогасног дома, започела је нова и богата излагачка активност Удружења, првенствено усмјерена на излагање.

17) ЗАВИЧАЈНО ДРУШТВО "ПАТРИЈА" ЈЕЛОВАЦ

Ово друштво, основано 2021. године, тренутно броји 21 члана. Главни пројекат друштва је изградња Спомен дома живих сјећања "Патрија", који би служио за обиљежавање важних датума из херојске прошлости села. Током прошле године, друштво је организовало неколико редовних програмских активности. У сарадњи са СУБНОР-ом и Министарством рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, успјешно су обиљежили годишњицу „Пробоја козарског обруча из 1942. Године“ и „Дан сјећања на убијену и уморену дјецу у НДХ“. Реализоване су двије промоције књига Василија Карана, које су привукле велики број посјетилаца, те пригодан програм обичаја уочи Петровдана - паљење лила.

18) УДРУЖЕЊЕ БОСАНСКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР У ПРИЈЕДОРУ

Удружење је забиљежило укупно 23 програмске активности унутар својих програмских оквира: музичка едукација дјеце и младих, пројекти за организовање догађаја, књижевност и издаваштво, сликарство и фотографија, телевизија и филм. Успјешно су реализоване властите годишње манифестације: 1). Божићни концерт – "Радујте се народи"; 2). Свечана додјела пјесничких награда "У име љубави је друго име Бога"; 3). Концерт пријатељства дјеце и младих. Током четворогодишњег рада, удружење је успјело окупити двије старосне групе унутар фолклорног ансамбла које броје 60 чланова.

1. ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ОРГАНИЗОВАНОСТИ И АКТИВНОСТИ ДРУШТАВА У 2023. ГОДИНИ

РБ	Назив удружења	Број чланова	Бр. секција	Број наступа
1.	СКУД „Др Младен Стојановић“ Приједор	400	8	42
2.	КУД „Козара“ Приједор	150	7	17
3.	КУД „Милан Егић“ Брезичани	150	4	32
4.	Удружење за очување традиције Приједор	350	3 одсјека, 16 секција	72
5.	Удружење „Градски хор“ Приједор	заледили	радни	статус
6.	КУД „Осман Џафић“ Пухарска	130	4	23
7.	УГ Милош Зец и Оркестар хармоника „Небеска слава“	24	1	4
8.	Удружење „Жене у умјетности“ Приједор	20	1	17 прог. актив.
9.	КУД „Омарска“	180	3	25
10.	КУД „Душан Пантелић“ Буснови	70	3	16
11.	СПД „Вила“ Приједор	15	1	20
12.	КУД „Козара Доња Љубија	20	2	1
13.	КУД „Козара“ Козарац	100	4	14
14.	КУД „Бројаница“ Петрово	90	3	19
15.	КУД „Шареница“ Доња Драготиња	223	6	33
16.	УЛУП Приједор	30	1	9 прог. актив
17.	Завичајно друштво „Патрија“ Јеловац	21	1	5 прог. актив.
11.	Удружење Босански културни центар“ Приједор	75	12	23 прог. актив.
УКУПНО:		2048	77	372

2. ЗАКЉУЧЦИ МОНИТОРИНГА КУЛТУРНО – УМЈЕТНИЧКИХ ДРУШТАВА И УДРУЖЕЊА КЉУЧЦИ МОНИТОРИНГА КУЛТУРНО – УМЈЕТНИЧКИХ ДРУШТАВА И УДРУЖЕЊА

У циљу детаљнијег пружања информација и увида у стварно и објективно стање у сфери аматеризма у култури, Комисија је у периоду од јануар 2023. године до 30. марта 2024. године,

извршила мониторинг рада културно-умјетничких друштава и удружења која су обухваћена програмом редовне финансијске подршке.

Закључци Комисије за мониторинг у сажетој форми су сљедећи:

- **Материјално стање:** Нема значајних побољшања материјалног стања у односу на прошлогодишњи мониторинг. Иако неколико већих друштава (СКУД „Др Младен Стојановић“, КУД „Козара“ Приједор, и КУД „Милан Егић“) има релативно боље материјално стање, и даље се не може сматрати посебно добрим.
- **Просторије за рад:** Већина друштава/ удружења свој рад обавља у просторијама које су у власништву Градске Управе Приједор. Неки од простора и даље су неадекватни за извођење наступа и одржавање проба. Зимски мјесеци представљају посебан изазов за удружења због високих трошкова гријања. Посебно тешке услове има КУД „Осман Џафић“ које своје активности одржава у врло лошим и влажним просторијама Друштвеног дома у Пухарској, гдје је нужна хитна поправка крова и реконструкција просторија. Такође, Друштвени дом „Остоја Жежељ“ у Саничанима, који користи КУД „Саничани“, захтијева поправку електричних инсталација због своје дотрајалости. Удружење за очување традиције као главни проблем истиче недостатак адекватног простора за рад. Градска Управа је у току 2023. године ријешила проблем простора за рад Удружењу грађана Милош Зец и Оркестар хармоника „Небеска слава“ додијеливши им на коришћење простор у новосаграђеном дијелу Ватрогасног дома.
- **Израда народних ношњи:** Већина друштава израђује своје ношње користећи материјале доступне на тржишту РС/БиХ и Србије, без консултација с етнологима, што би у наредним деценијама могло довести до тога да друштва наступају у ношњама које нису аутентичне. СКУД "Др Младен Стојановић" посједује оригиналне комаде народне ношње. Удружење за очување традиције Приједор има право кориштења оригиналних дијелова костима народне ношње који су приватно власништво чланова Удружења. С обзиром да је Градска Управа већим дијелом финансијски подржавала набавку народних ношњи, Комисија је мишљења да је потребно по свим друштвима/удружењима извршити ревизију и формирати базу података о бројном стању, квалитету и оригиналности народних ношњи.
- **Стручност кадра:** СКУД "Др Младен Стојановић", СПД "Вила", Удружење за очување традиције Приједор, Удружење "Жене у умјетности", Удружење грађана Милош Зец и Оркестар хармоника "Небеска слава" и Градски хор Приједор имају руководиоце секција, односно програма са високом стручном спремом. Сва удружења имају већи број чланова са високом стручном спремом и чланове са искуством који су похађали или полагали специјалистичке курсеве или семинаре потребне за функционисање друштава/удружења.
- **Број чланова:** И даље постоји значајан несклад између евиденција и стварног стања када је ријеч о чланству. Сва друштва као главни проблем истичу константно смањење чланства или смјену генерација, што је сада већи проблем у односу на раније наглашени недостатак финансијских средстава.
- **Ангажованост у пројектима:** Већина друштава и даље се не пријављује на пројекте осим на јавне конкурсе и позиве које расписује Градска управа Приједора. Представници друштава

и удружења истичу да им писање пројеката представља велику потешкоћу те наглашавају потребу за континуираном обуком за писање пројеката. У вези с тим, удружења предлажу да им Градска управа помогне у обезбјеђивању обука и сарадњу са удружењима која се баве писањем пројеката.

- Што се тиче **организованости друштава**, сва друштва посједују доказе о регистрацији и основне акте. Од увођења мониторинга 2018. године, примјетно је побољшање и уредност у вођењу евиденција о чланству, плаћању чланарина, наступима и одржаним пробама, као и записницима са сједница органа друштава. Такође, запажено је и побољшање у редовности одржавања сједница органа друштава.

На основу налаза мониторинга који је Комисија провела, друштва и удружења су сврстана у четири категорије. Основни критерији за категоризацију били су **број чланова, број наступа, квалитет програма, материјално стање и организованост друштава и удружења**. Ова категоризација односи се на активности и стање у 2023. години.

Прва категорија:

1. СКУД „Др Младен Стојановић“ Приједор
2. КУД „Милан Егић“ Брезичани
3. КУД „Шареница“ Доња Драготиња

Друга категорија:

1. КУД „Козара“ Приједор
2. КУД „Омарска“ Омарска
3. КУД „Осман Џафић“ Приједор

Трећа категорија:

1. КУД „Козара“ Козарац
2. КУД „Бројаница“ Петрово
3. КУД „Душан Пантелић“ Буснови
4. КУД „Козара“ Доња Љубија

Ради специфичности програма и организационе структуре, које је немогуће поредити са културно-умјетничким друштвима, Комисија је одлучила да сљедећа удружења категорише у посебну категорију:

1. Удружење за очување традиције,
2. Удружење „Жене у умјетности“
3. Удружење ликовних умјетника Приједор,
4. Удружење Босански културни центар у Приједору,
5. СПД „Вила“ Приједор
6. ЗД „Патрија“ Јеловац
7. Градски хор Приједор
8. Удружење грађана Милош ЗЕц и оркестар хармоника „Небеска слава“

ЗАКЉУЧАК

Током извјештајне године, културно-умјетничка друштва и удружења остварила су импресивних 318 наступа и 54 програма, које су успјешно реализирале чланице Удружења "Жене у умјетности", чланови Удружења Босански културни центар у Приједору, ЗД „Патрија“ Јеловац и Удружење ликовних умјетника Приједор.

Што се тиче чланства, сва културно-умјетничка друштва и удружења биљеже промјенљив број чланова у посљедњих неколико година условљен одласком младих на образовање ван Приједора, те трендом исељавања становништва у друге земље. У прошлој години забиљежен је укупан број чланова у области аматеризма у култури од 2.048. До краја прошле године престанак рада удружења најавио је КУД "Козарац" из Доње Љубије, док је „Градски хор“ Приједор заледио статус као и КУД "Чигра" које већ неколико година уназад у таквом статусу. У току пртошле године основано је ново друштво Етно друштво „Српски соколови Козаре“ Приједор, док је КУД „Брдо“ из Хамбарина након двије године паузе обновило рад.

У току 2023. године, сва културно-умјетничка друштва и удружења из области аматеризма у култури, која су подржана програмом суфинансирања од стране Града Приједора, била су законски регистрована и имала су изабране органе предвиђене статутима друштава/удружења.

Принципи дјеловања свих друштава и удружења темеље се на аматеризму, функције су на добровољној бази, док кореографи и умјетнички руководиоци секција за свој рад примају одређени хонорар. Што се тиче стално запослених, СКУД „Др Младен Стојановић“ има стално запосленог секретара, као и КУД „Осман Џафић“ и Удружење Босански културни центар у Приједору, гдје иста особа обавља секретарске послове. Удружење грађана „Градски хор“ Приједор има четверо запослених.

Друштва и удружења су се редовно одазивала на позиве градске управе за учествовање у реализацији градских културних манифестација, попут , "Приједорско љето 2023", "Приједорска зима", Светосавске академије те Књижевних сусрета на Козари.

Координационо тијело, основано у новембру 2018. године и састављено од представника друштава и удружења у овој области, у циљу активног бављења проблематиком аматеризма у култури у нашој локалној заједници, током 2023. године одржало је само један састана, што сматрамо да треба побољшати. Градоначелник Града Приједор је у првој половини прошле године одржао састанак са представницима свих удружења из области аматеризма у култури, саслушао потребе и проблеме са којима се сусрећу удружења и пружио подршку у савладавању истих.

Иако се суочавала с тешком економском ситуацијом и током 2023. године, Градска управа Приједора успјела је осигурати средства за суфинансирање субјеката културног аматеризма и та средства значајно повећати у односу на 2022. годину (са 90.000 Км на 120.000 КМ). Ово је посебно важно с обзиром на то да је рад многих културно-умјетничких друштава и удружења широм Републике Српске и Босне и Херцеговине био доведен на руб опстанка због прекида финансирања. Важно је истаћи да су друштва/удружења и ранијих година имала много проблема и изазова, али

захваљујући великој вољи, ентузијазму и љубави аматера према фолклору, музици, пјевању и другим облицима културно-умјетничког изражавања те очувању традиције и културне баштине, успјели су превазићи све изазове и препреке.

Културна сцена нашег Града била би знатно осиромашена без великог и несебичног доприноса свих грађана који су посвећени културном аматеризму. Градска Управа Приједора показује поштовање, велико разумијевање и спремност да их из године у годину подржава, како финансијски и материјално, тако и савјетодавно. С обзиром на бројност и квалитет организованих манифестација локалног, регионалног и међународног значаја у протеклој години, град Приједор је био домаћин живог и разноврсног културно-умјетничког програма захваљујући раду и посвећености дрштава/ удружења која дјелују на подручју аматеризма у култури.

Обрађивач:

Одјељење за културу, међународну сарадњу,
спорт и невладине организације

Извјестилац:

Начелик Одјељења за културу, међународну сарадњу,
Спорт и невладине организације

Александар Миљешић